

SOCIETAT CATALANA de GENEALOGIA, HERÀLDICA, SIGIL·LOGRAFIA, VEXIL·LOGOLOGIA i NOBILIÀRIA

NOU ANY, NOVES ACTIVITATS, NOUS OBJECTIUS

Ara venen festes senyalades, en les quals la gent s'omple de bons propòsits i intencions. Des de la Societat, però, ja portem temps amb l'ambició de complir nous objectius que permetin a l'entitat convertir-se en un referent en les seves disciplines. És difícil resumir quines han estat les noves activitats organitzades i les millores que s'han assolit darrerament en diferents aspectes que permeten aportar el rigor científic i cultural que la Societat està adquirint. Cal destacar, però, els nous cursos monogràfics proposats que volen ampliar coneixements relacionats amb les nostres matèries, així com la continuïtat que s'ha donat al cicle de conferències, iniciat amb motiu del 25è Aniversari. A més de moltes altres activitats que s'estan preparant, des de la SCGHSVN volem que aquest nou any 2010 estigui ple de nous projectes i activitats que permetin seguir aportant a la Societat tots aquells elements que encara li manquen per convertir-se en una entitat de prestigi i de gran reconeixement a nivell nacional i internacional. BON NADAL i FELIÇ ANY 2010.

Andrea Rovira Bodornau
Vocal de Formació de la SCGHSVN

INAUGURACIÓ DEL CURS 2009 – 2010

El passat dia 28 d'octubre vam celebrar la inauguració del nou curs acadèmic. Aquest any se'ns presenta ple d'activitats, conferències, cursos i noves propostes per a compartir entre tots els socis. Aquest va ser el missatge que es va voler transmetre amb la presentació d'activitats on es va remarcar la llista de propostes esmentades en el calendari i el butlletí que els nostres socis han rebut. D'altra banda, també fou una bona oportunitat per iniciar un nou cicle de conferències continuant així amb la línia començada fa tot just un any. Així, vam comptar amb la presència del Dr. Ramon Alberch i Fugueras, sotsdirector general d'arxius de la Generalitat de Catalunya, que ens va parlar sobre "Genealogistes i arxivers: coincidències i complemen-

tarietats". Va ser una bona ocasió per comentar la quotidianitat de l'investigador i de l'arxiver en un mateix àmbit de recerca. En Ramon Alberch, amb una llarga experiència en els diferents àmbits culturals i arxivístics del nostre país ens oferí una xerrada distesa, interessant, i fins i tot sorprenent amb petits moments humorístics referits a la relació genealogista-arxiver i sobre la seva pròpia experiència. Entre ell i en Juan José Cortés, el nostre president, van deixar palesa la necessitat d'una col·laboració estreta i activa entre la nostra Societat i el món arxivístic. En acabar, es va obrir el torn de preguntes i vam poder gaudir d'un petit refrigeri. (*Sílvia Pons i Sofia Garçon*)

MILLOR PORTAL GENEALÒGIC 2009

La Asociación de Genealogia Hispana HISPAGEN ha concedit a la nostra pàgina web <http://www.scgenealogia.org> el premi al millor portal genealògic dins el concurs "Premios HISPAGEN a las mejores webs de genealogía". El jurat el formen els socis d'aquesta associació. El premi consisteix en una placa i diploma acreditatiu, un logotip del premi per a la nostra pàgina web, i una selecció de publicacions realitzades, o editades, per HISPAGEN. D'altra banda, també hem estat seleccionats com un dels 50 millors portals web de

genealogia per l'any 2010 al portal www.myparente1a.com. Crec que hem de felicitar i agrair la gran tasca que realitza dia a dia l'administrador de la nostra web, en Ramon Rovira, l'únic 'responsable' d'aquest premi i menció. Moltes felicitats Ramon!!! *(Enric Mayol)*

CRÒNICA

❖ **Trobada de genealogistes a Barcelona.** El dijous 5 de novembre ens vàrem reunir, a la seu d'Òmnium Cultural, 15 socis interessats en comentar diverses opinions, donar a conèixer les nostres investigacions i fer diferents suggeriments. Encara que el torn de presentacions va ocupar tota l'estona, cadascú va tenir l'oportunitat de fer arribar a la resta, i per tant a la nostra Societat i a la Junta, les seves aportacions. Aquestes són algunes de les que es van recollir i que, tan aviat com

puguem, mirarem de donar resposta: Trobar un traductor informàtic de llatí-castellà o llatí-català (Sergi Castells); tornar a publicar treballs monogràfics, així com trobar especialistes en traduir documents en llatí (M. Assumpció Faus); aconseguir que als Arxius Comarcals tinguin còpia dels llibres parroquials que corresponguin al bisbat o diòcesi (Teresa Macià); fer un inventari d'arxius de Catalunya i explicar els trucs i consells sobre cada arxiu, així com omplir una fitxa d'actualització de dades; fer un FAQ sobre els diferents tipus de documents: certificat de registre civil, registres parroquials, arxius notariais, etc.; publicar una llista dels socis que fan buidats i els arxius que ja han indexat i així, l'interessat, poder-se adreçar; fer una llista de socis "experts o experimentats" sobre algun tema i que puguin orientar als socis al respecte. Per exemple, jo podria orientar als socis que busquin informació sobre arxius britànics i la forma d'enfocar la recerca d'avantpassats d'aquell origen (les darreres propostes són de l'Ernest Ferrer). Ja sabeu que tots vosaltres ens podeu fer arribar respostes a aquests suggeriments així com afegir-ne d'altres o bé oferir-vos per fer alguna de les tasques proposades. *(Sofia Garçon)*

❖ **Difusió.** El passat dissabte dia 14 de novembre, al suplement ES del diari *La Vanguardia*, es va publicar un article titulat "En busca de los antepasados" realitzat per Mayte Rius. A l'article es va consultar a experts en genealogia, entre els que vull destacar a la Sofia Garçon i en Ramon Rovira socis i membres de la Junta de la nostra Societat. Crec que aquest fet és un exemple més de que el gran esforç que estem realitzant tots els socis de la Societat en participar en les activitats i en la vida diària de Societat es tradueix en un ressò i una difusió de la nostra Societat a la societat catalana i més enllà del nostre territori. Però no tant sols el realitzar les activitats, sinó el rigor científic, la qualitat i la idoneïtat dels actes a cada moment fan que la Societat es vegi com una entitat de prestigi, professionalitat i rigor. Crec que ens hem de felicitar tots plegats. Tornant a l'article, comentar que és un article que crec que està molt ben escrit per tal de difondre a tothom el que és la Genealogia. És clar i concís, tracta els aspectes més importants de la nostra disciplina amb detall i crec que és molt entenedor i motivador per a tot lector amb coneixements (o no) del tema. En l'article també hi apareixen il·lustracions d'arbres genealògics força elaborades i estètiques realitzades per socis de la Societat. El primer efecte de l'article va ser un augment considerable d'accessos a la nostra pàgina web. *(Enric Mayol)*

❖ **Tesina.** El dimarts 17 de novembre va tenir lloc la presentació de la tesina de la nostra sòcia, i experta genealogista, Dolors Vila, a l'auditori de l'ANC. Amb el títol "Memòria d'Espinelves 1761-1936. Estudi genealògic", ens va passejar per la història del seu poble, Espinelves, i de diferents famílies que hi han deixat petjada. El seu entusiasme i coneixements històrics van mantenir l'interès de tots els presents. No només hem aconseguit amb el seu esforç, perseverança i metodologia un treball excel·lent per conèixer la història de les famílies d'Espinelves, les relacions socio-econòmiques

establertes entre elles, i per tant de política matrimonial, sinó que ha sabut incorporar aquest poble a la història de Catalunya des del vessant polític, econòmic, religiós... En definitiva, un treball rigorós, ben documentat, ben escrit, ben estructurat, amb fotografies ben trobades i una presentació acurada que va ser exposat de forma amena i didàctica. El president de la Societat, en Juanjo Cortés, així com la resta del tribunal, van fer entrega a Dolors Vila del diploma del Curs Superior de Genealogia, alhora que la van felicitar efusivament. De la mateixa manera, van encoratjar-la a fer una segona part on tinguessin cabuda la resta de famílies que han quedat, de moment, sense investigar. Així doncs, la nostra admiració i enhorabona! (Sofia Garçon)

❖ L'agència EFE entrevista en Ramon Rovira.

Una periodista de l'agència EFE, Carmen Planelles, entrevistà a Ramon Rovira, sobre la utilització del treball fet per Family Search (Mormons) per als nostres treballs genealògics com a consulta a través d'internet. Les entrevistes foren publicades en diferents diaris de l'Estat Espanyol. "Casi todos los genealogistas utilizamos el

trabajo de los mormones, sobre todo lo que está en Internet", explica Ramon Rovira, vicepresidente de la Sociedad Catalana de Genealogía, quien cree que la decisión del Vaticano de prohibir a los episcopados de todo el mundo facilitar información a los mormones "va a entorpecer bastante", porque - asegura - "los datos que están en la parroquias son los más antiguos. Algunos empiezan en el siglo XVI". (Ramon Rovira)

❖ Darreres aportacions al projecte *Enxarxeu-ho*.

Els darrers lliuraments de buidats i índexs han estat els dels socis següents: Agustí Guinart ha donat els 33 índexs dels llibres, de baptismes, matrimonis i òbits de Dosrius i Canyamars (1559-1909); Gonzalo Selma ha donat l'índex d'un altre llibre de defuncions de Sabadell (concretament de l'any 1875); Eduard Garcia i Palou ha fet donació a la Societat d'un índex elaborat a partir de les imatges dels llibres de Baptismes del fons parroquial de Massanet de Cabrenys dels anys 1732 al 1755, on solament hi consten nois. Moltes gràcies a tots. (Ramon Rovira)

AGENDA

Assemblea

Com cada any, durant el primer trimestre es convoca a tots els socis a la Assemblea General de la Societat Catalana de Genealogia, Heràldica, Sigil·lografia, Vexil·lologia i Nobiliària. Aquesta tindrà lloc a la sala d'actes de l'Arxiu Nacional de Catalunya el proper dia 16 de març de 2010 a la tarda. Reserveu aquesta tarda per assistir-hi. Recordeu que és important la vostra veu i aportacions en aquest acte. Ja rebreu la convocatòria oficial amb el corresponent ordre del dia.

Conferències

Des de desembre fins a començaments d'abril tindran lloc les conferències següents (ANC: Arxiu Nacional de Catalunya, Sant Cugat del Vallès; MHC: Museu d'Història de Catalunya, Barcelona):

- 1 desembre, ANC: "El poder polític a través del protocol", a càrrec del Sr. Felio Vilarrubias.
- 21 gener, MHC: "La Barcelona de cap a 1700: societat, guerra i ... oblit", a càrrec del Sr. Albert Garcia Espuche.
- 1 febrer, ANC: Presentació del llibre *Els vescomtes de Cardona al segle XII. Una història a través dels seus testaments*, a càrrec del seu autor, Francesc Rodríguez-Bernal.
- 22 març, ANC: "Catalans i mallorquins a les Corts de Cadis", a càrrec del Sr. Romà Pinya.
- 6 abril, ANC: "Famílies, dinàmiques socials i canvi històric. Algunes reflexions", a càrrec de la Sra. Rosa Congost.

Cursos regulars

- **Genealogia**, a càrrec de Sofia Garçon.
Dimecres 3, 10, 17 i 24 de febrer i 10 i 17 de març.
- **Paleografia I - Iniciació**, a càrrec de Xavier Mora.
Dimarts 2, 9, 16, i 23 de febrer i 2 i 9 de març.
- **Llatí I - Iniciació**, a càrrec d'Avel·lí André.
Dilluns 8, 15 i 22 de febrer i 1, 8 i 15 de març.
- **Llatí II - Textos llatins medievals**, a càrrec d'Avel·lí André.
Dilluns 12, 19 i 26 d'abril i 3, 10 i 17 de maig.
- **Paleografia II - Aprofundiment**, a càrrec de Xavier Mora.
Dimarts 13, 20 i 27 d'abril i 4, 11 i 18 de maig.
- **La informàtica i la genealogia**, a càrrec d'Enric Mayol.
Dimecres 7, 14, 21 i 28 d'abril i 5 i 12 de maig.
- **Heràldica**, a càrrec de Leticia Darna.
Dijous 15, 22 i 29 d'abril i 6, 13 i 20 de maig.
- **GDS**, a càrrec de Joaquim Casals.
Dimecres 2, 9 i 16 de juny.

Els preus dels cursos regulars són els mateixos que l'any passat, tot i que ara es consideren cursos de 15 hores de durada, 12 d'elles lectives i les altres 3 de feina a casa.

Cursos monogràfics

- **Cronologia**, a càrrec de Sílvia Pons.
Dimecres 13, 20 i 27 de gener.
- **Nobiliària**, a càrrec del Conde de los Acevedos.
Dimarts 23, dimecres 24 i dijous 25 de març.

El preu del curs de Cronologia és de 20€ per als socis, 30€ per a estudiants, jubilats i arxivers, i 40€ per a la resta. El preu del curs de Nobiliària és de 30€ per als socis, 40€ per a estudiants, jubilats i arxivers, i 50€ per a la resta.

Grups de treball

Paleografia. En lloc de la dotzena de documents del Mas Bulló, previstos en el Butlletí-6 anterior per a ésser publicats en el proper núm. 22 de Paratge, s'ha aconseguit que, finalment, hagin arribat a setze els documents lliurats per a llur publicació immediata. Ocupen pràcticament tot el primer terç del S. XIV, entre els anys 1301 i 1329.

Com a resultat del llarg debat intern sobre la conveniència o no de desdoblar en dos torns el Seminari, s'ha acordat iniciar el curs actual amb dos torns de 90 minuts cadascun, entre les 6 h. i les 9 h. PM, tot mantenint que siguin en dimarts alterns. Finalitats: a) descarregar, per manca d'espai, la presència simultània d'assistents;

i b) possibilitar que, alternativament, un dels dos torns pugui dedicar-se a treballar els documents més moderns de la col·lecció, procedint segons la seqüència cronològica inversa a la del decurs natural del temps. (*Avel·lí André i Gabián*; infopaleografia@scgenealogia.cat)

Sortides

S'estan organitzant unes sortides culturals, a realitzar al llarg dels propers mesos, per visitar el monestir de Sant Pere de les Puel·les, el barri de Sant Pere i el barri Gòtic, entre d'altres. Tan aviat com tinguem la informació completa, així com les dates, us informarem oportunament.

RACÓ DEL SOCI *

Aquesta secció està destinada a recollir les vostres inquietuds, recerques, trobades familiars, fotografies d'interès general i experiències diverses sobre les nostres disciplines. També ens podeu fer arribar les vostres opinions i suggeriments sobre la Societat. D'altra banda, us agrairem la vostra participació amb petits articles i notícies (unes 300 paraules com a màxim).

Sobre la paleografia i la grafologia. Fa uns quants anys em vaig iniciar en el món de la paleografia. Havent estat en contacte amb diferents tipus de lletra, de vegades m'he preguntat qui hi havia al darrera de cada una d'elles. Com era aquell escrivà de lletra bonica o intel·ligible? La meua opinió era una i, a hores d'ara que estic acabant el curs de grafologia impartit per la Matide Priante, l'he canviat del tot. Res a veure una lletra estètica amb un bon caràcter o una de lletja amb una persona agre. És l'anàlisi del document en general, del significat de cadascuna de les lletres i de la signatura el que ens donarà la informació. El temps ja dirà si ho he sabut aprofitar. *Miquel Domingo*, soci núm. 325.

Els títols del rei Felip II. En el sopar dels socis del passat mes de juny, es va esmerçar una conversa sobre els títols dels reis d'Aragó, d'Espanya i d'altres nobles. Vaig fer el comentari sobre la quantitat de títols que el rei Felip II emprava, tal com jo havia vist en un document de l'ACA (Arxiu de la Corona d'Aragó) del qual tenia una còpia. Tota la taula va estar d'acord en que fóra interessant conèixer aquest fet. Així, he fet una curta transcripció i traducció, ja que el text és en llatí. Com que Felip II no parlava català, i per no incórrer en errors en l'escriptura de la toponímia, he fet la transcripció i traducció al castellà. Després d'una curta introducció invocant a la Verge Maria, el text segueix així (ACA, Registre de Cancelleria 4326, any 1561, instruccions per a arbitrar una disputa a Sardenya):

“Nos Felipe, por la gracia de Dios, Rey de Castilla, de Aragón y de otros como Sicilia, Jerusalén, Hungría, Dalmacia, Croacia, León, Navarra, Granada, Toledo, Valencia, Galicia, Mallorca, Sevilla, Cerdeña, Córdoba, Córcega, Murcia, Jaén, Algarve, Algeciras,

Gibraltar, de las Islas Canarias y además de las islas de las Indias y tierra firme del mar Océano, Archiduque de Austria, Duque de Borgoña, de Brabante y de Milán, Conde de Barcelona, de Flandes, del Tirol, Señor de Vizcaya y de Molina, Duque de Atenas y Neopatria, Conde del Rosellón y de la Cerdeña, Marqués de Oristano y de Govano”

Aquesta llarga llista de títols mereixeria un comentari dels experts en nobiliària, en especial per justificar-ne el seu origen. Jo en veig alguns com a romanent dels regnes de taifes. També pot tenir interès l'ordre en que estan llistats. No he pogut identificar Govano, potser per lectura incorrecta. Oristano és a Sardenya però Govano, ni sé què és. També és curiós que només tingués dos marquesats. Realment és una síntesi històrica. Els catalans tenim poc més que el comtat de Barcelona i mitja Cerdanya. Els reis d'Aragó no pogueren incorporar ni el comtat d'Urgell ni el d'Empúries. També seria interessant saber si actualment el Rei d'Espanya, títol no emprat per Felip II, té dret a utilitzar tots els que figuren en la llista anterior. *Josep Climent i Parcet*, soci núm. 660.

Un nou llibre, com a coautor, del nostre soci i amic Gustau Erill i Pinyot. A partir d'una carta del marquès del Poal, Antoni Desvalls i de Vergós, que es troba a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona (juntament amb altres cartes), els bagencs Francesc Serra, professor d'Història Moderna i Contemporània de la UAB, i Gustau Erill, Catedràtic de Llengua Catalana, reconstrueixen el darrer triomf de l'exèrcit català en la guerra de Successió esdevingut a la riera de Talamanca i els turons del voltant. La investigació s'ha plasmat en el llibre *La darrera victòria de l'exèrcit català, la batalla de Talamanca (1714)*, editat per Farell Editors, 2009. El llibre va ser presentat per l'ex-president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol i Soley. Tots dos autors coincideixen en afirmar que encara hi ha molt per estudiar, especialment a la zona de Sant Llorenç Savall, dels fets dels dies posteriors a la batalla de Talamanca. (*Regió 7*, 15 juliol)

Conferència sobre el Castell de Cervelló. El passat dia 2 d'octubre, el soci Francesc Xavier Depares (soci núm. 227), va donar una conferència sobre la història del castell de Cervelló. L'acte va tenir lloc a la sala de plens de l'Ajuntament de Cervelló a les 20:00 hores. La conferència era una activitat més dins la presentació del projecte de rehabilitació del conjunt monumental del castell de Cervelló. Aquest acte va ser presentat per Joan Albert Adell que va explicar els trets bàsics del projecte de rehabilitació del castell de Cervelló.

Tesina de la Sra. Araceli Coll a la UAB. El propassat 26 d'octubre, la Sra. Araceli Coll i Sanabra, membre assídua del nostre Seminari permanent de Paleografia i de la nostra SCGHSVN, va defensar, a la Universitat Autònoma de Barcelona, davant del tribunal, constituït pels professors Jesús Alturo (president), Miquel Torras (secretari) i Oscar de la Cruz (vocal), la seva tesina "La senyoria jurisdiccional a Alguaire (1301-1310). Edició i estudi". Es tracta del treball de recerca, previ al doctorat, pel qual demostra la seva suficiència investigadora i que forma part del "Programa de Doctorat en Ciències i Tècniques d'estudi i de conservació del patrimoni bibliogràfic i documental", dins del "Departament de Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana". L'estudi (d'un exemplar del qual ens ha

fet donació per a la SCGHSVN) consta de 92 pàgines, 56 de les quals les ocupen el regist i transcripció paleogràfica dels 23 manuscrits analitzats a l'efecte, i se centra especialment en el monestir femení de l'orde hospitalari de Sant Joan de Jerusalem. El brillant treball i presentació de la Sra. Coll van merèixer la qualificació d'Excel·lent i Matrícula d'Honor. A aquest acte acadèmic hi assistiren el coordinador i quatre membres del nostre Seminari de Paleografia, els quals, conjuntament amb la totalitat dels companys del Seminari, feliciten la flamant investigadora. (*Avel·lí André*)

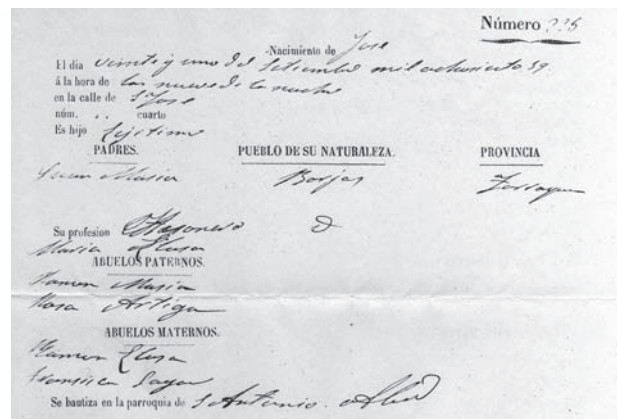
* Per a respondre a qualsevol dels socis que ens escriuen cal posar-se en contacte amb nosaltres (butlleti@scgenealogia.cat) i els farem arribar la vostra resposta. L'equip de redacció es reserva el dret de resumir o extreure el text si ho creu necessari, sempre amb previ avís a l'autor, així com escollir les col·laboracions que cregui més adients. Aquestes han de tractar d'alguna de les nostres disciplines. En qualsevol cas, les opinions expressades pels autors reflecteixen únicament les seves idees.

Nous socis

- 742: Luis de Prat Salomone (Barcelona)
- 743: Josep Aixelà i Jansana (Barcelona)
- 744: Francesc Navarro i Ferré (Montferri)

LA PARTIDA DE NAIXEMENT DE FRANCESC MACIÀ

Aquest any s'ha complert el 150è aniversari del naixement de Francesc Macià i Llussà, president de la Generalitat de Catalunya el 1932-33. En Marc Ventura (soci núm. 334) ens ha passat la còpia adjunta de la inscripció del naixement d'aquest il·lustre personatge en el Registre Municipal de Vilanova i la Geltrú. El document es conserva a l'Arxiu Històric Comarcal de Vilanova i la Geltrú. Com es pot veure, en la inscripció no hi diu Francesc, ni Francisco, sinó José. Però la data de naixement correspon a la del personatge a què ens estem referint. Malauradament, no es conserva la partida de baptisme en la parròquia de Sant Antoni abat, on probablement hi figuraria també el nom de Francesc.

NOTÍCIES

• **Digitalitzacions a l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona (AHAT).** Des del 4 de novembre 2009 són accessibles des del web de l'Arxiu Històric Arxidiocesà de Tarragona (AHAT) els registres sacramentals antics de les parròquies de Sant Salvador de Rocafort de Queralt (1569-1866), Santa Maria de Solivella (1682-1832) i la Transfiguració del Senyor de Vimbodí (1578-1858). Aquest han estat digitalitzats gràcies a la col·laboració del Centre d'Estudis de la Conca de Barberà (CECB) i amb el suport econòmic del programa "Tu Ajudes" de Caixa Tarragona. Per altra banda, des de l'any 2008 s'està realitzant la indexació dels testaments dipositats a

l'AHAT comptant ja amb uns 20.000 testaments indexats dels segle XVIII al XX. Properament aquest servei estarà disponible des del web de l'AHAT. L'enllaç del web és: <http://arxiu.historic.arquebisbattarragona.cat>. (*Josep M. Grau i Joan M. Quijada Bosch*, Tècnic de l'AHAT)

• **Defensa digitalitza 13.000 expedients militars de Castelló.** Castelló tindrà digitalitzats els 13.000 expedients militars que van ser traslladats a l'Arxiu General de Defensa de Madrid. Els investigadors de Castelló disposaran d'una còpia fidedigna de la

documentació dipositada a Madrid. En el cas dels arxius d'Alacant i València, prèviament caldrà restaurar els fitxers. A les instal·lacions de l'Arxiu General de Defensa es troben únicament els documents de les delegacions de defensa de Castelló, València, Alacant, Albacete i Madrid. <http://www.levante-emv.com>. (*El Mercantil Valenciano*, 22 de juny de 2009)

• **Digitalització dels arxius eclesiàstics de la CAV.**

El Centre de Patrimoni Documental del Govern Basc, Iragi, situarà a Internet les actes de bateig, casament i defunció d'uns 3,5 milions de persones que van viure a Euskadi entre el segle XVI i el 1900. El nombre de registres ja disponibles en la pàgina web de Iragi ascendeix a 3.857.252, que poden arribar als vuit milions quan acabi el projecte el 2008. Del total d'actes, més de 1,5 milions corresponen a l'Arxiu Històric Diocesà de Donostia, 1,7 milions al de Biscaia, i 642.000 al d'Àlaba. (*EFE*)

• **Nova Mesa de la Real Academia Matritense de Heráldica y Genealogía.** El passat 9 de juliol, el Ple de la Reial Acadèmia va elegir una nova Mesa de la corporació, en haver-se complert el termini de quatre anys de l'elecció de l'anterior, previst pels Estatuts. La nova Mesa queda composta així: director, senyor Jaume de Salazar Acha, Vicedirector, el Baró de Gavín, Secretari, el senyor Ernesto Fernandez-Xesta y Vázquez, Tresorer, Carles Robles Do Campo; Censor, senyor Fernando García-Mercadal y García Loygorri, i director de Publicacions, el senyor José María de Francisco Olmos. Aquesta Mesa, que avui inicia la seva activitat, regirà la corporació fins al mes de juliol de 2013. (*Boletín de la Real Academia Matritense de Heráldica y Genealogía*, Año XIX, núm. 72, 3r trimestre 2009, www.ramhg.es)

• **Prop de 15.000 pàgines de la història de Camprodon i la seva vall s'incorporen al projecte Hemeroteca Comarcal Digital de l'Arxiu Comarcal del Ripollès.** El dissabte dia 17 d'octubre de 2009, a la sala d'exposicions La Cooperativa de Camprodon va tenir lloc l'acte de presentació de la incorporació de la premsa històrica de Camprodon a l'Hemeroteca Comarcal Digital de l'Arxiu Comarcal del Ripollès (ACRI). Els historiadors locals, Sr. Manel Pujol i Bertran i Sra. Sílvia Planas i Marcé, van parlar de la importància de la premsa de Camprodon per conèixer i aprofundir en els aspectes històrics de la població de la seva vall, a més d'esmentar les capçaleres de premsa més destacades, de la seva evolució, gènesi, editors, etc. Finalment, es va fer un reconeixement públic a la Sra. Consol Rota i Balda que ha ofert a l'ACRI la seva col·lecció particular de premsa per tal de digitalitzar-la i posar-la a l'abast dels investigadors i interessats. Les capçaleres de premsa històrica de Camprodon incorporades a l'Hemeroteca Comarcal Digital són les següents: *La Costinyola* (1894); *La Frontera* (1896-1906); *La Font Nova* (1904-1912); *La Frontera de Camprodon* (1904); *La Montanya*

(1914-1923); *El Muntanyenc* (1934-1936); *Fulla Dominical* (1908-1931); *La Veu Parroquial de Camprodon* (1932-1936); *Parròquia de Santa Maria de Camprodon* (1955-1963). Amb la incorporació de les 14.451 pàgines de premsa històrica de Camprodon, el projecte Hemeroteca Comarcal de l'ACRI permet actualment la consulta de 56.151 pàgines de la nostra història (95 capçaleres de premsa de Ripollès). (*Enric Mayol*)

• **Hemeroteca del diari ABC.** Està disponible de manera gratuïta a <http://hemeroteca.abc.es>, compta amb cinc milions de pàgines que inclouen, a més dels més de 60.000 números del diari que s'han editat fins avui en les edicions de Madrid i Sevilla, totes les pàgines de les revistes i suplementes de la històrica capçalera. La digitalització s'està realitzant des del 1995 i en els últims sis mesos de treball han participat tècnics de Vocento i Google. La web compta amb un cercador que facilita la informació de manera senzilla. A més, ofereix les seccions "Un dia com avui", "Destacats de la setmana", "Entrevistes", "Columnistes", "Un dia en la teva vida", "Els més descarregats" o "El més buscat". (*Enric Mayol*)

• **L'Arxiu Diocesà de la Seu d'Urgell es renova.** El bisbat d'Urgell ha iniciat les obres de reforma de l'antiga capella de Nostra Senyora dels Dolors de la Seu d'Urgell per convertir-la en la nova seu dels seus arxius. L'arxiu, que conserva documents des del segle IX, actualment es troba al Palau Episcopal. Dit projecte inclou no només una millora en el seu espai sinó també en els serveis de consulta per a usuaris i estudiosos, tant al mateix arxiu com mitjançant les noves tecnologies. Les obres incorporaran una sala d'actes i han estat impulsades per l'obra social de la Caixa amb una aportació de 350.000 euros. (*Regió 7*, 27 juny).

• **Els masos de Fals.** Un nou llibre: *Fals · Les cases*, signat per Ernest Molins i editat per Zenobita amb el patrocini de l'Ajuntament de Fals, ens ofereix la història de 15 masos d'origen medieval i unes 80 cases aixecades entre els segles XVIII i XIX amb motiu de l'expansió del cultiu de la vinya. El llibre s'estructura en capítols que tracten cadascun d'una àrea geogràfica, entre els nuclis de Camps, Canet, Fals i Fonollosa, i dins cada territori es parla de la història de cada casa, amb fotografies i un arbre genealògic de la família que li va donar relleu. Un dels masos treballats és el del mas Bastardas, documentat des del segle XIII. Aquests Bastardas venien de la ciutat occitana de Tolosa. Les fonts per escriure el llibre han estat diverses donat que l'arxiu parroquial de Fals va ser destruït durant la guerra civil. En Molins recull així un projecte que va començar fa uns anys entre un grup de Fals. (*Regió 7*, 28 juliol)

• **Manual d'Arxivística i Gestió Documental.** L'Associació d'Arxivers de Catalunya (AAC) ha editat, amb el suport del Departament de Cultura i Mitjans de

Comunicació de la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona, el *Manual d'Arxivística i Gestió Documental*. L'acte de presentació va tenir lloc el dia 13 d'octubre de 2009, a les 7 de la tarda, a la sala d'actes del Museu Marítim de Barcelona. Hi van intervenir el Sr. Roger Marcet, director general del Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona, el Sr. Josep M. Carreté, director general de Patrimoni Cultural del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, el Sr. Joan Antoni Jiménez, president de l'Associació d'Arxivers de Catalunya, la Sra. Mariona Corominas, coordinadora del Manual d'Arxivística i Gestió Documental i el Sr. Carles Vicente, gerent dels Serveis de Cultura de la Diputació de Barcelona. D'autoria col·lectiva, el *Manual d'Arxivística i Gestió Documental* representa una nova eina de treball i de referència pels arxivers catalans d'avui i del futur. El termini per adquirir el Manual a l'AAC va finalitzar el dia 1 de novembre, actualment ja es pot adquirir a les llibreries a un preu de 30€. Aquest Manual tracta dels documents antics, i de la manera de tractar-los i posar-los al servei de la recerca i la cultura, però també dels documents electrònics i de la gestió dels documents durant el seu procés d'elaboració i tramitació. (Associació d'Arxivers de Catalunya)

• **Beca de Recerca La Selva 2010.** El Consell Comarcal de la Selva ha convocat la Beca de Recerca La Selva 2010, organitzada pel Centre d'Estudis Selvatans amb la col·laboració de l'Arxiu Comarcal de la Selva. Com sabeu, l'objectiu d'aquesta beca és promoure la realització de treballs d'investigació en ciències socials i humanes en l'àmbit històric de la Selva i s'atorgarà al millor projecte inèdit de recerca en els camps científics, preferentment, d'història i geografia, però també d'antropologia, sociologia, dret, filologia, art, economia, etc., referit a l'àmbit territorial de la comarca històrica de la Selva. També pot referir-se a territoris adjacents que hi hagin tingut una relació intensa i que es justifiqui en el treball convenientment. La dotació de la beca és de 5.000 euros i el termini de presentació de sol·licituds finalitza el 18 de gener de 2010. Hi poden optar investigadors que, de forma individual o col·lectiva, presentin una proposta de recerca d'acord amb les bases <http://www.selvatans.cat/web/index.php>.

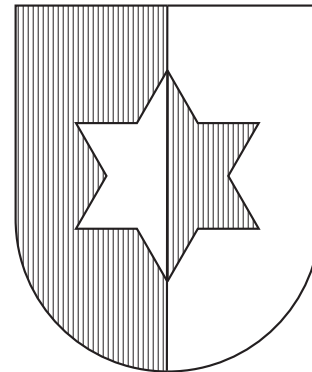
• **Cosinades.** Els Ribalta es retroben a Su. Aquesta família, originària de Riner (Solsonès) celebren per quart any consecutiu una trobada familiar. Es van aplegar al voltant de vuitanta persones i les diferents branques es troben escampades per diferents comarques de la Catalunya central i pel Vallès. (*Regió 7*, 29 juny)

• **Resolucions sobre escuts** (DOGC, <http://www.municat.net>). Baix Pallars, Vilassar de Mar, i Jesús (EMD dins del terme de Tortosa). (*Enric Fontvila*, soci núm. 641)

• **Resolucions sobre banderes** (DOGC, <http://www.municat.net>). La Febró, Almatret, Palau-Sator, Blancafort (Conca de Barberà), Figuerola del Camp, Sunyer, Vallbona de les Monges, Sant Llorenç de la Muga i Torrebeßes. (*Enric Fontvila*, soci núm. 641)

COM ES POT DESCRIBRE AQUEST ESCUT?

(*Roser Tey*)

(Solució al final de l'última pàgina)

• **Títols nobiliaris. Reials Cartes de Successió.** BOE 10-03-2009. Duc de Mola amb Grandesa d'Espanya. R.C.S. a Don Emilio Mola Pérez de Laborda per defunció del seu pare Emilio Mola Bascón. BOE 10-03-2009. Marquès d'Aimeric. R.C.S. a Dona Matilde Antequera Y Jordán de Urries per cessió de la seva mare Dona Matilde Jordán de Urries y Zapiola. BOE 01-04-2009. Vescomte del Bruc. R.C.S. a Don Fernando Hera i Gironella per defunció de la seva mare Dona Teresa Gironella i Muntadas. BOE 20-05-2009. Marquès d'El Amparo. R.C.S. a Don Manuel Mencos y Pascual per defunció del seu pare Carlos Mencos y Bosch. BOE 27-06-2009. Marquès de Casa Rábago. R.C.S. a Don Joaquin Rubio Sancho-Davila y Acosta per cessió de la seva germana Dona Flora. BOE 27-06-2009. Vescomte d'Alesson. R.C.S. a Don Beltrán de Morenes y Gurruchaga, per defunció del seu pare Don Jaume de Morenes y Álvarez de Eulate. BOE 01-08-2009. Marquès de Castell de Torrent. R.C.S. a Dona Susana de Cruylles de Peratallada i Jaumandreu, per defunció del seu pare Don Felip Maria de Cruylles de Peratallada i Ventosa. BOE 01-08-2009. Baró de Cruilles. R.C.S. a Dona Susana de Cruylles de Peratallada i Jaumandreu, per defunció del seu pare, Don Felip Maria de Cruylles de Peratallada i Ventosa. BOE 03-09-2009. Comte de Jimera de Líbar. R.C.S. a Don Juan Bautista Guardiola y Pascual del Pobil, per defunció del seu pare Don Juan Guardiola y Soto. BOE 30-10-2009. Comte de Rius. R.C.S. a Dona Maria del Pilar de Querol i de Quadras per defunció del seu pare Don Joan Maria de Querol i de Muller. (*Ramon Rovira*)

• **Títols nobiliaris. Sol·licituds.** BOE 11-06-2009. Comte de Cardona amb Grandesa d'Espanya. Sol·licitat per Don Rafael de la Cierva y García-Bermúdez, per defunció del seu pare Don Rafael de la Cierva y Osorio de Moscoso. BOE 17-07-2009. Comte de Lacambra. Sol·licitat per Don Ricardo Monturus y de Carandini per

defunció del seu pare Don José Francisco Monturus y de Lacambra. BOE 21-09-2009. Comte de Cardona amb Grandesa d'Espanya. Sol·licitat per Don Rodrigo Rafael de la Cierva y de Rotaeché per defunció del seu avi Don Rafael de la Cierva y Osorio de Moscoso (vegeu més amunt). (*Ramon Rovira*)

LLIBRES, WEBS, ARXIVS

La Alta Nobleza de Aragón (siglos XIII-XX), de Rafael de Fantoni y Benedí, editat per Zac2 S. L. S'hi desenvolupa la genealogia de les vuit principals cases d'Aragó: 1 La casa de los Condes de Ribagorza, 2 La casa de los Condes de Sástago, 3 La casa de Illueca, de los Condes de Morata, 4 La casa de los Condes de Ricla, 5 La casa de los Condes de Aranda, 6 La casa de los Condes de Belchite, 7 La casa de los Condes de Fuentes, 8 La casa de Castro, Señores de la Baronía y después Marqueses de la Puebla de Castro. El llibre és entretingut i amb abundants anècdotes, on la història d'aquests llinatges es barreja amb la d'Espanya. Disposa d'un índex nominal amb més de 2500 noms, que es pot consultar a la pàgina www.riag.es (Registro Internacional de Armas Gentilicias, secció genealogia). Per l'adquisició del llibre es pot fer accedint a la mateixa adreça, dins la secció de publicacions. (*Sofia Garçon*)

Quinque Libri d'Estivella 1619-1675, de Lluís Mesa i Reig. Va ser presentat l'octubre passat a l'església dels Sants Joans d'Estivella. La publicació ha estat editada per l'Ajuntament d'Estivella amb la col·laboració de l'església de la població i de la Generalitat Valenciana. Presenta la peculiaritat d'incloure un CD amb la reproducció digital de l'original, i a més és la primera publicació d'aquestes característiques a la comarca del Camp de Morvedre. Es tracta del llibre més antic

conservat a la població i una mena de llibre fundacional, ja que s'hi troben els primers habitants de l'actual Estivella. A més, conté dades destacades com la benedicció i fundació dels temples d'Estivella i Beselga, les primeres campanes, el soterrament del baró d'Estivella o els batejos dels familiars del senyor, entre d'altres. A la presentació, a càrrec del professor del Departament d'Història Medieval de la Universitat de València, Mateu Rodrigo Lizondo, van assistir també l'alcalde de la població, Robert Renau Ramon i el rector de la parròquia, Mn. José Miguel Peris Silla. Més informació a www.aytoestivella.com. (*Sofia Garçon*)

Prensa catalana. Inventari col·lectiu de còpies digitals i microfilms. Aquest inventari dona notícia dels diaris i revistes catalanes que les biblioteques, arxius i altres centres de documentació han digitalitzat o microfilmats. L'objectiu és dotar les distintes entitats d'un instrument d'ajut en el seguiment dels plans de preservació de les revistes i dels diaris que custodien. L'inventari facilita la cooperació a l'hora d'obtenir còpies i estalvia la duplicitat en la digitalització d'originals; permet també un coneixement de les publicacions catalanes que es troben en hemeroteques digitals i ajuda a elaborar propostes per a l'accés obert. (<http://www.bnc.cat/catalegs/fonsrpp/inici.php>). (*Enric Mayol*)

ADQUISICIONS BIBLIOGRÀFIQUES

- *Benefici en favor de Sant Jordi i Sant Miquel a l'església parroquial de Sant Cugat d'Ivorra*, de Ramon Çatorra, 1492. Transcrit per Jordi Sotorra i Montblanch. (Donació d'aquest últim, l'abril de 2008)
- *Los habitantes de Rosario a través de sus documentos públicos y privados*, per Margarita Guspí i Sebastián Alonso. (Donació dels autors)
- *Catàleg de l'Arxiu Capitular de la Catedral de Barcelona*, per Josep Baucells i Àngel Fàbrega. (Donació de Josep Baucells)
- *Armoria Catalana. Concesiones Heráldicas otorgadas a los Caballeros del Principado de Catalunya*, per Francisco-José Morales Roca.
- *Els Primers Comtes Catalans*, per Ramon d'Abadal. (Donació d'Ignasi Almirall)
- *Els carrers de Barcelona. Les Corts*, per Jesús Portavella i Isidoro. (Donació de l'autor)
- *Els carrers de Barcelona. Vallvidrera*, per Jesús Portavella i Isidoro. (Donació de l'autor)
- *Els carrers de Barcelona. Sant Gervasi*, per Jesús Portavella i Isidoro. (Donació de l'autor)
- *Els carrers de Barcelona. Les Corts*, per Jesús Portavella i Isidoro. (Donació de l'autor)
- *Els Castellarnau, senyors del ferro*, per Salvador J. Rovira i Gómez. (Donació de Salvador Nubiola i Castellarnau)
- *Aprenem a investigar*, per l'Arxiu Nacional de Catalunya. (Donació de l'ANC, junt amb 17 llibres més)

SOLUCIÓ. Com es pot descriure aquest escut?

Partit de gules i argent; ressaltant sobre el torç, una estrella de l'un a l'altre.